

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 29 • 23 iulie 1976

ADAS vă comunică!

În cadrul preocupărilor pentru continua îmbunătățire a serviciilor oferite populației, Administrația Asigurărilor de Stat a elaborat noi reglementări la asigurările facultative mixte de viață, la cele de accidente, precum și la unele asigurări combinate, prin care se acordă asiguraților noi avantaje. Menționăm câteva din aceste avantaje:

- Posesorii asigurării mixte de viață și ai variantelor acestei asigurări, care au plătit primele de asigurare pe toată perioada asigurării, vor încasa, la expirarea polițelor, sumele înscrise în acestea, majorate cu 10 la sută.

- În cadrul tuturor asigurărilor de persoane s-a prevăzut ca sumele de plată convenite pentru invaliditate permanentă parțială să fie majorate cu 25 la sută.

La rubrica „Curier economic-legislativ” din cadrul SUPLEMENTULUI au apărut, în anul 1976, următoarele articole privind asigurările:

- Asigurările și operațiunile de comerț exterior și de cooperare economică și tehnico-științifică internațională (nr. 7).

- Sfera asigurărilor de stat și formele de asigurări facultative de bunuri și de răspundere civilă ce se pot încheia de organizațiile de stat de subordonare locală (nr. 8).

- Asigurarea facultativă a clădirilor, altor construcții și a conținutului, pentru cazurile de pagube produse de incendiu și alte calamități (nr. 9).

- Asigurarea facultativă a autovehiculelor aparținând organizațiilor de stat de subordonare locală (nr. 10).

- Considerații economice privind asigurarea în operațiunile de cooperare în raporturile cu străinătatea (nr. 11).

- Asigurarea bunurilor în timpul transporturilor (nr. 14 și 15).

- Asigurarea facultativă a bunurilor casabile, pentru cazurile de spargere sau cărare (nr. 16).

- La toate asigurările de accidente se cuprind în asigurare, pentru suma de 5.000 lei de fiecare poliță, bunurile casnice și gospodărești ale asiguratului.

- Sumele asigurate pentru accidente prevăzute în polițele asigurărilor mixte de viață și suplimentare de accidente se majorează cu 20 la sută.

Noile avantaje sînt oferite asiguraților fără vreo plată suplimentară de primă, iar de acestea vor beneficia și posesorii asigurărilor în vigoare.

Pentru relații suplimentare și contractarea asigurărilor, adresați-vă responsabililor cu munca ADAS din unitățile socialiste, agenților și inspectorilor de asigurare sau, direct, oricărei unități ADAS.

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

- Asigurarea facultativă a mașinilor, utilajelor și instalațiilor, pentru cazurile de avarii accidentale (nr. 17).

- Asigurarea facultativă a bunurilor sau a valorilor, pentru cazurile de furt (nr. 20).

- Convențiile de mandat — instrument eficient pentru acordarea protecției, prin asigurările facultative, angajaților organizațiilor socialiste (nr. 23).

- Obligațiile organizațiilor socialiste în legătură cu plata primelor de asigurare pe bază de consimțămînt scris dat lucrătorilor acestora (nr. 24).

- Asigurarea facultativă a animalelor (nr. 26).

1

„ENERGOUTILAJ“
— BUCUREȘTI
Str. Acțiunii 22
Telef : 85.20.40 int. 115,
104. 184

2

„ILCHIM“—TIMIȘOARA
Str. Petru Cermena, 1

3

FABRICA DE INDUSTRIE
LOCALĂ — MĂCIN
județul Tulcea

**METALE
PRODUSE DIN METAL**

- Oțel rapid scule 30×30 kg. 23
- Oțel RP Ø 40 kg. 189
- Idem NV 5 Ø 60 kg. 47
- Idem NU 5 Ø 80 kg. 79
- Idem carbon C 70 Ø 110 kg. 91
- Idem aliat 160×80 kg. 101
- Idem Măc M 15 Ø 200 kg. 181
- Idem arc 65×10 kg. 158
- Idem inox 10 Ø 100 kg. 690
- Țeavă construcții 152×6 kg. 165
- Idem 190×17 kg. 273
- Oțel pătrat OL 50 250×250 kg. 491
- Idem MTC 12 250×250 kg. 2.000
- Idem MTC 12 300×300 kg. 920
- Sîrmă oțel neagră OL 50 Ø 7,1 kg. 1.880
- Oțel hexagon OL 50 12 mm kg. 926
- Idem OLC 45 12 mm kg. 484
- Arcuri tapiferie buc. 80
- Sîrmă BB Ø 1,30 mm kg. 10
- Idem BB Ø 0,86 mm kg. 0,6
- Idem BB Ø 1,00 mm kg. 10
- Idem BB Ø 1,10 mm kg. 20
- Idem BB Ø 1,20 mm kg. 30

- Idem BB Ø 0,50 mm kg. 20
- Idem BB Ø 1,40 mm kg. 15
- Idem BB Ø 1,50 mm kg. 10
- Idem BB Ø 1,60 mm kg. 53
- Idem BB Ø 1,80 mm kg. 27
- Idem BB Ø 1,90 mm kg. 14
- Idem BB Ø 2,20 mm kg. 2,5
- Nituri 4×10 mm kg. 50

**MOTOARE
UTILAJE — SCULE**

- Manometru ind. Ø 160 0-16 buc. 10
- Idem Ø 160 0-25 buc. 10
- Idem Ø 160 0-60 buc. 204
- Idem oxigen Ø 60 0-25 buc. 115
- Idem ind. Ø 100 0-10 buc. 10
- Idem Ø 160 0-100 buc. 20
- Oală de grafit buc. 1
- Atezoare STAS 1266 Ø 14 buc. 10
- Idem Ø 16 buc. 10
- Idem Ø 22 buc. 15
- Idem Ø 25 buc. 15
- Idem Ø 28 buc. 15
- Idem Ø 40 buc. 10
- Glaspapir coli 485
- Idem coli 300

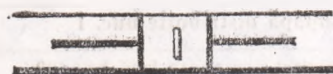
**CONSTRUCȚII — INSTALAȚII
ELECTRICE**

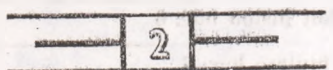
- Becuri 220×25 buc. 200
- Idem speciale 24×15 buc. 200
- Idem 120×15 buc. 100
- Idem 12×15 buc. 79
- Balasturi BRB 40 W buc 30
- Robine AC 3 40 A buc. 13
- Idem AC 3 100 A buc. 20
- Idem AC 3 200 A buc. 8
- Idem AC 3 125 A buc. 5
- Idem 63 A buc. 35
- Idem TCA 10 A buc. 22
- Idem 25 A buc. 30
- Cond. Fy 10 mm m.l. 200
- Idem 4 mm m.l. 2.000
- Idem 6 mm m.l. 1.000
- Cond. AFY 4 mm m.l. 1.311
- Idem 6 mm m.l. 1.300
- Idem 10 mm m.l. 700
- Idem 16 mm m.l. 690
- Idem 2,5 mm m.l. 2.000
- Cablu VLPY 4 mm m.l. 3.000
- Idem 10 mm m.l. 200
- Cablu AFPY 2×2,5 m.l. 200
- Idem VLPYA 4,0 mm m.l. 1.200
- Idem AFFY 3×2,5 m.l. 300

- Contact fix 10 A buc. 10
- Idem mobil 40 A buc. 25
- Idem 10 A buc. 40
- Idem fix 40 A buc. 20
- Idem mobil 100 A buc. 5
- Idem 200 A buc. 5
- Idem fix buc. 10
- Idem 63 A buc. 80
- Idem 200 A buc. 10
- Comutator stea 30 A buc. 5
- Cablu electric ACY—JBY m.l. 85
- Plasă elur L-5 \times \varnothing 2,5 mm kg. 1.000

CHIMICE — LEMN — HIRTIE

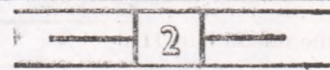
- Săpun de rufe kg. 200
- Lac incolor kg. 162
- Alcool tehnic lt. 50

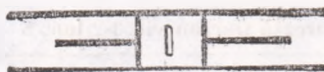
- Vitamina „F” kg. 100
- Rovitrat soluție kg. 250
- Bisulfitformaldehidă kg. 4.000
- Carmoftalat pigment galben kg. 6
- Alizarinlichtblau 2 G kg. 13,25
- Bagenolbraun G kg. 20,58
- Grissolasol kg. 3
- Indigothnblau 1B kg. 25
- Bachelită K-21-23 kg. 88
- Bachelită Kerit kg. 200
- Bachelită cauciucată kg. 200

TEXTILE —
PIELE — CAUCIUC

- Anvelope 145 \times 13 buc. 3
- Idem 525 \times 16 buc. 1
- Idem 600 \times 15 buc. 5
- Idem 1500 \times 20 buc. 16
- Căști miner buc. 261
- Capișoane buc. 36
- Centură de siguranță buc. 38
- oȘșoni pistolari buc. 20
- Costume praf 46-48 buc. 2
- Ghete per. 58
- Mănuși dac duble per. 150

- Pinză filtru petrol m 3.000
- Pinză terocel Lirus color 0,80 cm m 3.520
- Pinză terocel Lirus alb 0,90 cm m 814,20
- Pinză terocel Lirus alb 0,80 cm m 4.563,10
- Pinză Licurici 0,80 cm m 3.087,50
- Fire Vigonia kg. 10.000

PIESE DE SCHIMB
RULMENȚI

- Bueșă BZ \varnothing 65 buc. 1
- Rotor b. 50 buc. 10
- Garnituri R 1319 buc. 8

- Pastă de lustruit kg. 8
- Limitator 6 A — 4490 buc. 1
- Idem — 4470 buc. 2
- Inele calibrare buc. 150
- Piese schimb disc amb. strung. buc. 20
- Idem SN buc. 70
- Idem disc ambreiaj buc. 50
- Idem buc. 35
- Lamele strung. buc. 100
- Idem buc. 100
- Disc strung buc. 90
- Lamele disc buc. 90
- Ghiară cuplare buc. 10
- Segmenți etanșare buc. 2
- Idem buc. 1
- Segmenți piston berbec buc. 2
- Idem etanșare 40-15 buc. 5
- Mufe pantzer 2 $\frac{1}{2}$ " buc. 7
- Priză cu fișă 32 A buc. 20
- Plafonieră nichel auto buc. 3
- Soclu L.F.I. 25 A buc. 30
- Plăci seleniu 100 \times 200 buc. 261
- Bueșă brută din fontă buc. 16
- Idem buc. 4
- Culisă metalică m.l. 200
- Flanșă universal strung buc. 1
- Idem 250 buc. 1
- Idem buc. 2
- Flux sudură kg. 190
- Inversor de sens 32 A buc. 1
- Bueșe diferite buc. 159
- Inele segmenți \varnothing 90 \times 70 buc. 36
- Idem \varnothing 170 \times 145 buc. 71
- Idem 210 \times 185 buc. 80
- Idem \varnothing 85 \times 70 buc. 28
- Idem \varnothing 89 \times 60 buc. 15

OFERTE

- Segmenti asimetrice 710×4 buc. 261
- Segmenti asimetrice 610×6 buc. 180
- Manșon legătură 50 buc. 2
- Oală condens. 11 buc. 3
- Cheie cu ghiară 31×36 buc. 2
- Idem 38×42 buc. 2
- Idem 63×75 buc. 1
- Cheie hexagonală buc. 1
- Clește inel siguranță 150 buc. 7
- Daltă timpelar 23 buc. 3
- Păzuitor două muchii 300 buc. 1
- Seule turnătorie 1-5 buc. 20
- Idem 1-5 buc. 23
- Idem 1-5 buc. 23
- Ligheane ovale buc. 1
- Dispoz. pt. depresat roți buc. 1
- Idem inele Tatra 138 buc. 1

● AUTOTURISM DACIA 1300

- Bușon buc. 3
- Racord interior buc. 2
- Seaua de bilă buc. 3
- Cil. frână-compl. buc. 10
- Idem buc. 13

● SR 113 (Carpați—Bucegi)

- Cuzineți bielă buc. 50
- Idem palier buc. 50
- Deflector ulei buc. 34
- Bueșe tchet motor buc. 75
- Capac lagăr pal. buc. 8
- Baie ulei buc. 1
- Con ext. supapă buc. 80
- Garnitură chiul. buc. 200
- Suport culbut. buc. 10
- Seaua supapă motor buc. 35
- Taler arc sup. buc. 50
- Țeavă de ungere buc. 24
- PPă ulei epl. spl. buc. 23

- Arbore cu pinion buc. 5
- Tijă act. ppă ulei buc. 20
- Suport mot. față buc. 4
- Tampon motor față buc. 15
- Tampon sup. buc. 31
- Filt. ppă benzină buc. 9
- Pirghie comand. buc. 35
- Pirghie interm. buc. 16
- Piston ppă acc. buc. 7
- Elem. filt. aer buc. 25
- Carcasă ppă apă buc. 2
- Fulie ppă apă buc. 4
- Rotor ppă apă buc. 20
- Bușon radiator buc. 50
- Ventilator buc. 50
- Ventilat. asamb. buc. 20
- Perie electromot. buc. 200
- Bobină stater dinam buc. 30
- Fulie dinam buc. 11
- Rotor dinam buc. 50
- Regulator pneumatic buc. 2
- Colector electromotor buc. 14
- Pinion bendix buc. 35
- Colector dinam buc. 23
- Disc ambreiaj buc. 85
- Cilindru recep. ambr. buc. 27
- Suport ax edă ambr. buc. 8
- Furcă buc. 2
- Arbore secundar buc. 1
- Ax secundar buc. 1
- Arbore intermediar buc. 1
- Idem buc. 10
- Idem buc. 4
- Carcasă sincron vit. 3-2 buc. 5
- Idem 3-4 buc. 4
- Cap. schimb. vit. 4-5 buc. 1
- Flanșe arb. principal buc. 2
- Idem secundar buc. 4

- Mele acționare pinion buc. 5
- Pinion act. vitezom. buc. 6
- Pinion arbore interm. buc. 1
- Idem vit. 4 buc. 5
- Idem angren perman. buc. 4
- Arbore secundar buc. 5
- Pinion angr. perman. buc. 15
- Tambur frână mină buc. 13
- Flanșă furcă cadran buc. 10
- Manșon amortizor buc. 30
- Arbore cardan buc. 5
- Arbore cardan buc. 5
- Butuc roată față buc. 7
- Idem buc. 5
- Butuc roată cu tambur buc. 3
- Pinion planetar buc. 20
- Idem satelit buc. 60
- Prezon planetar buc. 60
- Supapă distribuție buc. 1
- Suport arc spate-față buc. 20
- Furcă comandă buc. 1
- Cuplaj cauciuc ax volan buc. 49
- Diafragmă servomec. buc. 37
- Bueșă bielă compresor buc. 10
- Bolț piston buc. 6
- Chiulasă buc. 6
- Fulie compresor buc. 5
- Piston compresor buc. 20
- Segmenti compresor buc. 30
- Oglindă far ceață buc. 4
- Garnitură cauciuc buc. 30
- Idem buc. 30

● DAC (Motor Saviem)

- Ax schimb vit. 4-5 buc. 2
- Arbore cu came buc. 20
- Ax asamb. cu carcasă buc. 5

— Bolț piston buc. 100

— Bloc motor buc. 2

— Bueșă arbore came buc. 60

— Chiulasă motor buc. 6

— Garnitură ppă apă buc. 100

— Pinion cdă ppă ulei buc. 17

— Suport buc. 1

— Volantă motor buc. 3

● REMORCĂ 5 TONE ȘI DIFERITE

— Butuc buc. 10

— Semicuplă asamblată buc. 10

— Idem buc. 10

● AUTOUTILITARĂ M-161

— Fulie arbore cotit buc. 5

— Segmenti R3 buc. buc. 5

— Filtru ulei cpl. buc. 1

— Camă distribuitor buc. 2

— Arbore intermediar buc. 2

— Pinion acț. vitezometru buc. 2

— Pinion angrenare perm. buc. 3

— Pinion arbore intermed. buc. 5

— Pinion mers înapoi buc. 2

— Inel silocon buc. 6

— Pirghie fuzetă buc. 2

— Idem stînga buc. 2

— Focia I și II arc față buc. 50

— Idem spate buc. 76

— Idem spate buc. 30

— Levier comandă buc. 1

— Indicator apă buc. 40

● MACARA BUCEGI 5 TONE (AM5-2R))

— Arbore (priză red.) buc. 5

— Idem buc. 1

— Bueșă buc. 15

— Idem buc. 12

— Clichet buc. 20

— Cirlig sarcină buc. 5

— Cuplă buc. 1

— Cuplă buc. 9

— Cruce buc. 16

— Cep buc. 61

— Dispozitiv buc. 1

— Disc buc. 1

— Ghidaj buc. 13

— Roată dințată buc. 7

— Arbore canelat buc. 8

— Furcă buc. 4

— Limitator cursă cirlig buc. 88

— Coroană melcată bronz buc. 4

— Bueșă pentru cruce cardan buc. 84

— Roată clichet buc. 7

— Role buc. 13

— Role buc. 10

— Selector buc. 3

— Scaun supapă buc. 2

— Sertărașe buc. 21

— Tije servomotor buc. 7

— Arbore vertical buc. 4

— Arbore orizontal buc. 3

— Roată buc. 3

— Bueșă buc. 8

— Roată dințată buc. 3

— Roată dințată buc. 3

— Arbore buc. 8

— Roată buc. 3

— Robinet buc. 16

— Scaun supapă buc. 8

● AUTOTURISM WARSAWA 223 K

— Rotor dinam buc. 2

— Bueșe cu ghivent buc. 6

● AUTOREMORCHER KAEUBLE

— Elementi filtru buc. 6

— Element filtru buc. 2

— Filtru ulei cu lamele buc. 2

— Garnituri chiulasă buc. 2

● AUTOMACARA COLEȘ

— Accesorii pentru turbosuflantă buc. 1

— Bolț piston buc. 6

— Bielă buc. 1

— Clame de fixare a piesei buc. 5

— Cuzineți buc. 1

— Idem palier buc. 1

— Idem bielă R1 buc. 1

— Contact electric buc. 1

— Deget buc. 4

— Duze buc. 3

— El. filtru ulei buc. 1

— Idem motorină buc. 4

— Idem răcire ulei buc. 1

— Idem cpl. buc. 6

— Electroventil buc. 2

— El. filtru ulei buc. 1

— Idem buc. 1

— Idem ulei buc. 1

— Ferodou segment buc. 2

— Filtru buc. 1

— Flanșă cu nuturi buc. 1

— Ferodou frină electromagnetică buc. 4

— Garnitură buc. 13

— Idem buc. 1

— Idem chiulasă buc. 3

— Idem ppă apă buc. 1

— Idem cauciuc buc. 12

— Pinion electromotor buc. 1

— PPă ulei cpl. buc. 1

— Piston buc. 5

— PPă alimentare buc. 1

- PPă motorină buc. 1
- Rezistență buc. 1
- Idem buc. 1
- Releu buc. 1
- Supapă evacuare buc. 4
- Supapă admisie buc. 1
- Idem evacuare buc. 1
- Supapă buc. 4
- Idem buc. 4
- Idem buc. 1
- Turbină ppă apă buc. 1
- Turbosufiantă buc. 1

● **AUTOBASculANTĂ TATRA 138**

- Bucșă tachet motor buc. 80
- Idem arb. cu came buc. 25
- Ambreiaj cu dinți buc. 10
- Pinion antren. perm. buc. 15
- Piston motor buc. 170
- Bolț piston buc. 80
- Siguranță bolț piston buc. 300
- Segmenți ungere buc. 100
- Ghid supapă buc. 200
- Scaun supapă adm. buc. 100
- Taler arc supapă buc. 20
- Arc supapă ext. buc. 60
- Tachet supapă buc. 100
- Pinion antren ppă ulei buc. 6
- Pin. cond. ppă ulei buc. 20
- Idem buc. 10
- Contact presiune ulei buc. 7
- Bucșă ext. buc. 50
- Roată turbină cu pinion buc. 2
- Fulie dinam buc. 50
- Tub prea plin buc. 1
- Pinion antren serv pompă buc. 10
- Bucșă față electrom. buc. 50
- Conductă ulei buc. 15
- Bulon biciă buc. 92

- Piston compresor buc. 20
- Piuliță reglaj arc. centr. buc. 3
- Apărători praf arb. buc. 14
- Carcasă cutie vit. buc. 4
- Manșon sincron buc. 8
- Pinion mers înapoi buc. 10
- Pinion sec. cot. vit. buc. 8
- Pinion vit. II buc. 10
- Idem I buc. 7
- Manșon sincron buc. 8
- Arbore interim cut. vit. buc. 6
- Capac față buc. 5
- Pinion vit. IV buc. 10
- Ax pinion mers înapoi buc. 5
- Pinion interm. mers înapoi buc. 7
- Căutător viteză buc. 2
- Furecă schimb-mers înapoi buc. 3
- Pinion sincron vit. I-III buc. 10
- Bucșă capac față buc. 10
- Manșon arb. tract. buc. 4
- Arbore cd. red. buc. 15
- Manșon cupș-pin. mers înapoi buc. 5
- Sabot frână mină buc. 6
- Ax interm. reduct. buc. 5
- Pinion arb. infer. buc. 10
- Arb. infer. reduct. buc. 5
- Ventil electromag. buc. 20
- Mele acț-vitezom. buc. 2
- Grup conic stg. buc. 4
- Casetă sateliți buc. 8
- Butuc antrenare arb. buc. 10
- Arbore transm. față buc. 10
- Cuzinet pivot inf. buc. 38
- Flanșă anter. arb. buc. 10
- Tampon braț motor buc. 30
- Sig. bară tors buc. 10
- Pirghie legătură buc. 2
- Pastilă inf. cap. bară buc. 50

- Distrib. hidraulic buc. 9
- Mele direcție buc. 10
- Bucșă av ab. dir. buc. 10
- Arbore direcție buc. 5
- Grup. conic stg. buc. 27
- Prezon față fără piul. buc. 1000
- Arb. leg. punte buc. 5
- Traversă carter buc. 35
- Pastilă inf. cercei arc roată buc. 30
- Cerc lateral geantă buc. 17
- Sig. geantă roată buc. 32
- Cerc conic buc. 27
- Comutator presiune buc. 8
- Cuplaj arb. interm. buc. 6
- Inel cauciuc buc. 103
- Pinion priză forță buc. 6
- Pinion ppă forță buc. 4
- Miner macara plan buc. 9
- Cîrlig de remorc. buc. 5
- Indic. nivel comb. buc. 35
- Indicator turație motor buc. 30
- Cablu ștergător buc. 30
- Arbore flexibil buc. 20
- Bucșă sp. electrom. buc. 77
- Cărbuni dinam buc. 100
- Capac bilă comp. buc. 5
- Segmenți ungere comp. buc. 100
- Pinion dublu buc. 10
- Element filtru aer buc. 4
- Manșon angren. amb. buc. 4
- Foi arc spate nr. 3 buc. 10
- Suport motor sp. buc. 50
- Idem față buc. 20
- Foi arc. nr. 5 buc. 10
- Flanșă cuplaj dif. buc. 10
- Rolă cruce servod. buc. 25

MOTOR TATRA 111

- Capac spate carter motor buc. 3
- Capac lagăr pinvit. buc. 40
- Pindistr. intermed. buc. 2
- Bucșă pal. arb. cot. buc. 1
- Arbore int. ppă inj. buc. 9
- Manetou spate și centru buc. 8
- Manetou centr. arb. cotit buc. 15
- Piuliță bulon buc. 49
- Coroană dințată buc. 3
- Bulon fixare volant buc. 17
- Pinion distrib. buc. 2
- Ghid sppă motor buc. 100
- Flanșă cu guler buc. 10
- Arc sppă motor buc. 58
- Idem interior buc. 5
- Prezon fix, chiulasă buc. 71
- Bucșă bielă motor buc. 115
- Piston motor buc. 107
- Bolț piston motor buc. 60
- Segmenți releu buc. 38
- Segmenți compresie buc. 200
- Arbore came evac. buc. 2
- Arc tachet inj. buc. 100
- Cuplaj antrenare buc. 20
- Duze buc. 300
- Segmenți compres. buc. 24
- Segmenți ungere buc. 36
- Bolț piston buc. 28
- Arbore intermediar buc. 5
- Pinion arbore primar buc. 2
- Idem buc. 2
- Arbore secund. buc. 5
- Pinion sec. reduct. buc. 2
- Manșon reg. pin. buc. 50
- Grup conic buc. 15
- Axă, planet-scurtă față buc. 3

- Flanșă cu nuturi buc. 70
 - Chiuvetă cruce buc. 200
 - Levier sector dir. buc. 2
 - Deget sector buc. 4
 - Pastile direcție buc. 18
 - Apărători tablă buc. 20
 - Flanșă cap. carter buc. 3
 - Manșon diferențial buc. 3
 - Idem cuplare dif. buc. 15
 - Butuc roată spate buc. 4
 - Axă planetară spate buc. 1
 - Apărători cauciuc buc. 15
 - Furcă buc. 10
 - Arc sabot frină buc. 15
 - Robinet cdă frină buc. 4
 - Idem buc. 4
 - Manșon cauciuc buc. 45
 - Idem cil. frină buc. 10
 - Lampă tablou buc. 56
 - Pinion kilometraj buc. 3
- **AUTOREMORCHER TATRA 141**
- Ax cruce cartic buc. 70
 - Butuc roată buc. 6
 - Bolț sateliți buc. 47
 - Cruce butuc interm. buc. 10
 - Casetă sateliți față buc. 5
 - Corp de antrenare buc. 2
 - Disc ferodou buc. 16
 - Flanșe super antren. buc. 6
 - Fuzetă stînga buc. 4
 - Flanșe trolu buc. 4
 - Idem buc. 2
 - Inel cu dinț inter buc. 5
 - Pinion sateliți buc. 111
 - Idem planetar buc. 33
 - Idem 2 buc. 32
 - Idem secund reduct buc. 5
 - Idem arbore interm. buc. 7

- Roată lanț buc. 6
- Șurub conducător buc. 1
- Tambur frină trolu buc. 1
- Pinion arbore inter buc. 2

● **TATRA MOTOR AUXILIAR H SC 4**

- Bucșă bielă buc. 37
- Bolțuri buc. 4
- Culbutori buc. 7
- Idem buc. 24
- Corp inferior buc. 3
- Pinion distribuție buc. 7
- Priză direcție buc. 11
- Pinion buc. 10
- Idem buc. 9
- Turbină buc. 1
- Pinion pompă ulei buc. 15
- Segmenți compresie buc. 75

● **TATRA SISTEM MACARA H SC 5**

- Bucșă buc. 18
- Cîrlig 6 tone buc. 13
- Garnitură cilindru buc. 400
- Cilindru manșon buc. 1
- Carcasă reductor buc. 11
- Garnitură cilindru buc. 100
- Coroană rotire buc. 2
- Rolă rotire buc. 20
- Braț macara buc. 1
- Opritor manșon buc. 80
- Idem buc. 18
- Pivotal buc. 4
- Reductor rotire buc. 5
- Sertăraș comandă buc. 30
- Pinion melcat buc. 10
- Manometru buc. 10

OFERTE

● AUTOȘASIU MAZ 503

- Arc sabot frină buc. 50
- Ax furcă schimb vit. II—III buc. 7
- Arc cilindru frină buc. 70
- Bueșe arbore came buc. 100
- Idem bielă motor buc. 400
- Bielă compresor buc. 26
- Bueșă bielă comp. buc. 40
- Butuc roată spate buc. 8
- Bulon sferic cap bară buc. 10
- Bueșă pinion c.v. 2-3 buc. 20
- Bulon bielă buc. 100
- Bueșă tachet motor buc. 90
- Bueșă pinion electrom. buc. 20
- Idem cut. vit. buc. 25
- Bușon ptr. combustibil buc. 15
- Butuc roată față buc. 5
- Cuzineți bielă buc. 100
- Carcasă placă presiune buc. 4
- Conductă superioară buc. 16
- Colector buc. 6
- Cămăși cilindru hidr. buc. 8
- Carcasă cutie vit. buc. 10
- Capac tablă buc. 100
- Corp selecție buc. 44
- Camă frină față buc. 5
- Cilindru amortizor buc. 44
- Idem buc. 71
- Capac amortizor buc. 64
- Carcasă cutie viteze buc. 2
- Colector admisie buc. 6
- Carter ambreiaj buc. 18
- Carcasă cap bară buc. 86
- Cuplaj ppă inecție buc. 38
- Camă frină față buc. 14
- Capac amortizor buc. 40

- Colector admisie buc. 4
- Deflector ulei buc. 7
- Element filtru ulei buc. 16
- Furcă schimb. vit. 2-3 buc. 5
- Foi arc față nr. 1-2 buc. 50
- Idem 3 buc. 20
- Idem 4 buc. 20
- Idem 5 buc. 15
- Foi arc spate nr. 1, 2, 3 buc. 74
- Idem nr. 4 buc. 21
- Idem nr. 5 buc. 15
- Ghid telescopic buc. 13
- Garnitură buc. 50
- Idem cilindru frină buc. 19
- Idem buc. 20
- Indicator nivel comb. buc. 20
- Inel deflector arb. cotit buc. 10
- Inel etanșare buc. 10
- Inel siguranță buc. 10
- Manșon filting buc. 80
- Pinion cond. ppă ulei buc. 10
- Prezon chiulasă buc. 80
- Presgarnitură buc. 16
- Pastilă nucă bulon buc. 30
- Pinion vit. 2 buc. 20
- Pinion cutie viteze buc. 17
- Pinion ppă ulei buc. 40
- Idem priză buc. 19
- Idem ppă basculare buc. 3
- Idem viteza 1 buc. 8
- Piston amortizor buc. 74
- Idem buc. 50
- Pinion acț. vitezom. buc. 4
- Pompă basculare buc. 1
- Radiator ulei buc. 8
- Releu bobină buc. 30
- Sector direcție buc. 5
- Șaibă pinion satelit buc. 60

- Idem planetar buc. 70
- Supapă amortizor buc. 252
- Siguranță compresor buc. 100
- Cruce sateliți buc. 5
- Pinion sateliți buc. 9
- Idem spate arbore buc. 4
- Țeavă arbore planetar buc. 2
- Pastilă mică bulon buc. 26
- Bulon sferic cap bară buc. 11
- Pastilă mică bulon buc. 30
- Simering carter buc. 40
- Segmenți com. ungere buc. 70
- Arbore cotit comp. buc. 2
- Arc lamele cuplaj buc. 84
- Rotor bobinat electrom. buc. 31
- Releu pornire elmot. buc. 5
- Pinion bendix buc. 27
- Tambur antrenare buc. 19
- Contact electromot. buc. 2
- Regulator aer buc. 6
- Dispozitiv ridicare benă buc. 1
- Segmenți piston buc. 30
- Cleme buc. 40
- Pinion satelit buc. 8
- Idem buc. 6
- Manșon cuplare buc. 5

● MACARA MAZ 16 T (K 161)

- Sferă articulație buc. 10
- Garnitură ppă apă buc. 6

● MACARA MAZ 5 TONE — K 162 (16 tone)

- Ax buc. 6
- Ampermetru buc. 10
- Arbore buc. 12
- Idem buc. 6
- Idem buc. 5
- Idem buc. 5

- Bueșă buc. 2
- Idem buc. 2
- Comutator buc. 2
- Cîrlig 16 tone buc. 2
- Cuplaj buc. 4
- Coroană elichet buc. 2
- Cameră mare buc. 4
- Idem mică buc. 5
- Cuplaj buc. 2
- Idem buc. 2
- Excentric buc. 3
- Frecvențometru buc. 6
- Indicator sarcină buc. 8
- Pinion buc. 4
- Idem reductor buc. 1
- Tambur pinion bendix buc. 50
- Vitezometru buc. 40

● SISTEM MACARA MAZ 503
(K 61)

- Bandă frină buc. 2
- Cămașă rulment buc. 20
- Electroventil buc. 10
- Pinion conic buc. 4
- Idem buc. 6
- Tambur greifer buc. 4
- Pinion conic buc. 10
- Indicator sarcină buc. 10

● AUTOȘASIU MAZ 204

- Tampon elastic buc. 20
- Chiulasă mot. 6 cil. buc. 2
- Bolț piston motor buc. 120
- Cuzineți palieri buc. 2
- Volant motor buc. 1
- Coroană volantă mot. buc. 4
- Pinion distribuție buc. 2
- Comandă ppă ulei buc. 2
- Arbore cu came buc. 1

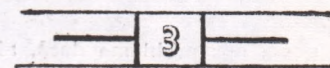
- Lagăr arbore came buc. 2
- Bueșe arbore came buc. 20
- Pinion distribuție buc. 3
- Arc supapă motor buc. 138
- Ghid supapă buc. 20
- Ax culbutori buc. 10
- Culbutori dr. complet buc. 17
- Tachet motor buc. 13
- Arc tachet motor buc. 20
- Radiator ulei buc. 1
- Idem buc. 2
- Rotor ppă baleiaj buc. 1
- Idem apă buc. 4
- Garnitură ppă apă buc. 19
- Palete ventilator asamb. buc. 5
- Ghiară cuplare buc. 8
- Cuzineți bielă R 1, 2, 3, buc. 27
- Idem palier buc. 20
- Disc ambreiaj cpl. buc. 2
- Butuc disc ambreiaj buc. 3
- Pîrghie debraiere buc. 98
- Cuplaj debr. ambreiaj buc. 162
- Placă presiune ambr. buc. 5
- Pinion arb. intermediar V buc. 4
- Item priză față buc. 5
- Idem angrenare buc. 3
- Sincron opmpl. IV. V. buc. 3
- Pinion arb. sec. vit. I buc. 2
- Furcă schimb vit. IV—V buc. 3
- Pinion cutie transm. buc. 4
- Idem (angren) arbore buc. 3
- Pinion rotire turelă buc. 1
- Idem dințat rot. buc. 2
- Idem rotire buc. 1
- Rolă rotire buc. 11
- Roată dințată buc. 6
- Idem melcată buc. 8

- Idem curea buc. 4
- Idem dințată buc. 1
- Roată buc. 7
- Idem dințată buc. 4
- Idem buc. 2
- Rolă conică buc. 30
- Șaibă buc. 5
- Semicuplaj buc. 6
- Idem buc. 6

DIVERSE

- Becuri auto buc. 2,850
- Idem buc. 2,006
- Geam galben far ceață buc. 100
- Intrerup lampă cabin buc. 1200
- Lentile reflexie roșie buc. 162
- Lampă plafonieră buc. 100
- Schimbător fază picior buc. 100
- Simering buc. 19
- Idem buc. 15
- Idem buc. 150
- Idem buc. 44

- Țeavă zincată 3/8 kg. 240
- Bandă ferodou 70 mm kg. 4650
- Tablă de 6 mm kg. 1453
- Rîndeie curățat parchet buc. 35
- Tapine forestier buc. 20
- Cuțitoaie dogar mărimea 2 buc. 500
- Săpun rufe 60% tone 48
- Jocuri didactice (politehnică) piese 1363

FINANCIAR

PRECIZĂRI PRIVIND PENALITĂȚILE PENTRU INTÎRZIEREA ȘI REFUZUL NEJUSTIFICAT AL PLĂȚII PREȚULUI

Art. 1 lit. g și h din H.C.M. nr. 306/1970 sancționează prin plata de penalități întârzierea beneficiarului în achitarea prețului produselor livrate, lucrărilor executate sau serviciilor prestate, precum și refuzul nejustificat de plată a prețului.

Sancțiunile patrimoniale prestabilite fiind de strictă interpretare, practica arbitrală a aplicat aceste penalități numai atunci când întârzierea sau refuzul nejustificat de plată s-a exercitat în legătură cu asemenea sume care reprezentau prețul prestațiilor executate în baza contractelor economice valabile încheiate. Astfel, de pildă, aferent valorii produselor importate în temeiul contractelor economice de comerț exterior pe bază de comision, nu s-au acordat asemenea penalități pentru întârzierea sau refuzul nejustificat de plată a beneficiarului-comitent, întrucât, în cadrul acestui contract, contravaloarea produselor nu reprezintă prețul prestației unității comisionare. Respectivul penalități s-au aplicat numai în raport cu comisionul care constituie prețul prestației care formează obiectul obligației unității comisionare.

Recent, s-a pus problema dacă, aferent întârzierii în plată sau refuzului nejustificat de a achita valoarea influențelor nefavorabile, unitățile beneficiare datorează sau nu penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g și h din hotărîrea sus-menționată.

Se știe că, potrivit Instrucțiunilor nr. 1531 din 5 iunie 1970 de aplicare a prevederilor H.C.M. nr. 460/1970, emise de Ministerul Comerțului Exterior și al Cooperării Economice Internaționale, Comitetul de Stat al Planificării, Ministerul Finanțelor, Banca Națională, Comitetul de Stat pentru Prețuri, Banca Română de Comerț Exterior și Banca Agricolă, întreprinderile de comerț exterior importatoare adau-

gă la valoarea totală a facturii, calculată în funcție de prețul legal de catalog, valoarea influențelor nefavorabile. Începînd cu 1 ianuarie 1975, influențele conjuncturale din operațiile de import și export, prevăzute la art. e din H.C.M. nr. 460/1970, se înregistrează direct în rezultatele financiare ale unităților beneficiare de importuri sau a celor exportatoare.

Prin Hotărîrea nr. 1113/1976, Arbitrajul de Stat Central, a stabilit că influențele conjuncturale nefavorabile constituie un element distinct care nu face parte din prețul de livrare intern stabilit în baza prevederilor legale în vigoare. Ca atare, beneficiarul de import care a refuzat nejustificat achitarea influențelor conjuncturale nefavorabile, nu datorează penalitățile prevăzute de art. 1 lit. h din H.C.M. nr. 306/1970, ci dobînda legală de 6% pe an conform Decretului nr. 311/1954 și art. 1089 din Codul civil. Această soluție corespunde principiului enunțat mai sus, potrivit cu care sancțiunile patrimoniale prestabilite sînt de strictă interpretare.

În legătură cu penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g și h din H.C.M. nr. 306/1970, prin Hotărîrea Arbitrajului de stat interjudețean Craiova nr. 2664/1975, s-a precizat că aceste penalități pot fi obținute de către creditor prin decontare bancară, folosindu-se în acest scop dispoziția de încasare. Conform pct. 222 din Normele metodologice BNRSR nr. 1/1972 acceptarea acestor dispoziții de încasare are loc tacit, dacă în decursul termenului de avizare debitorului nu refuză plata. Menționăm că și aceste dispoziții legale sînt de strictă interpretare în sensul că dispozițiile pct. 222 amintit nu pot fi utilizate pentru obținerea altor categorii de penalități prevăzute de H.C.M. nr. 306/1970.

Într-un alt litigiu, s-a susținut că penalitățile prevăzute de art. 1 lit. h din hotărîrea citată nu ar fi datorate, întrucît pentru abaterea respectivă organele bancare au aplicat amenzi, în conformitate cu H.C.M. nr. 68/1970.

Această susținere nu a fost primită, deoarece — astfel cum se precizează în Decizia primului arbitru de stat nr. 572/1976 — cele două acte normative sancționează abateri distincte și au funcții diferite: amenda contravențională se aplică persoanelor fizice și

are rolul de a sancționa nerespectarea disciplinei financiare, iar penalitățile prevăzute de art. 1 lit. h din H.C.M. nr. 306/1970 se aplică unităților socialiste cu scopul de a sancționa comportarea culpabilă a părții contractante și de a repara prejudiciul suferit de partea contractantă în urma refuzului nejustificat al plății prețului sau încasării unei sume nedatorate.

I. ICZKOVITS

FONDURI FIXE

GOSPODĂRIREA FONDURILOR FIXE

În vederea unei eficiențe cît mai ridicată unitățile economice socialiste au următoarele îndatoriri:

● **Asigurarea funcționării continue și încărcarea completă a fondurilor fixe.** Sarcină de o deosebită importanță pentru toate unitățile economice. În acest scop art. 54 lit. a din Legea nr. 14/1971 prevede ca o atribuție principală pentru toate întreprinderile și celelalte unități economice, de a asigura funcționarea continuă și încărcarea completă a fondurilor fixe, iar art. 5 lit. b din Decretul nr. 304/1971 reiterează aceeași obligație la nivelul întreprinderilor stabilindu-le ca atribuție: repartizarea sarcinilor de producție pe secții și sectoare în așa fel încît să se asigure desfășurarea normală a procesului de producție, în condițiile încărcării optime a capacităților de producție.

Randamentul fondurilor fixe constituie un element fundamental al eficienței întregii activități economice a unității, fapt care obligă organele de conducere să acționeze cu perseverență în sensul încărcării cît mai depline a capacității fondurilor fixe și în primul rînd al mașinilor, instalațiilor și utilajelor.

● **Respectarea normativelor tehnice privind exploatarea.** Potrivit art. 5 lit. b din Decretul nr. 304/1971 și art. 54 lit. a din Legea nr. 14/1971, întreprinderile și celelalte unități economice au ca atribuție principală exploatarea fondurilor fixe în conform-

mitate cu normativele (prescripțiile) tehnice. Folosirea mașinilor, utilajelor și instalațiilor la parametri de funcționare prevăzuți în documentația tehnică constituie o obligație a lucrătorilor prevăzută la pct. 5 din Îndrumarul citat.

Centralele industriale și celelalte unități asimilate acestora, potrivit art. 52 lit. c din Legea nr. 14/1971, și art. 4 lit. d din Decretul nr. 304/1971, au ca atribuții principale :

— elaborarea și îmbunătățirea normativelor tehnice de exploatare ale fondurilor fixe pentru care nu sînt elaborate normative republicane sau departamentale ;

— controlează sistematic modul în care se efectuează exploatarea principalelor instalații din dotarea unităților componente, fiind răspunzătoare de funcționarea lor în deplină siguranță.

Legea nr. 14/1971 în art. 54 lit. e prevede că organele de conducere colectivă ale întreprinderilor și a celorlalte unități economice, au obligația de a lua măsuri pentru utilizarea mașinilor, utilajelor și instalațiilor cu respectarea prescripțiilor tehnice, iar art. 8 din Decretul nr. 304/1971 impune muncitorilor ca să se conformeze prescripțiilor tehnice în legătură cu utilizarea mașinilor, utilajelor, instalațiilor etc.

● **Asigurarea utilităților necesare.** Art. 54 lit. a din Legea nr. 14/1971 și art. 5 lit. c din Decretul nr. 304/1971 obligă întreprinderile a asigura utilitățile necesare (energie electrică, aer comprimat, apă industrială, abur și altele) la parametri stabiliți sau impuși de funcționarea în siguranță a mașinilor, utilajelor, instalațiilor și cazanelor.

● **Dotarea fiecărui loc de muncă cu instrucțiuni specifice.** Art. 54 lit. c din Legea nr. 14/1971 și art. 5 lit. f impune întreprinderilor obligația de a elabora și a dota fiecare loc de muncă cu instrucțiuni tehnice specifice privind exploatarea fondurilor fixe în condiții normale și a măsurilor ce trebuie luate în caz de avarii, întreruperi sau de-reglări a proceselor ori a instalațiilor.

● **Stabilirea pentru fiecare utilaj a lucrătorului autorizat să decidă repunerea în funcțiune.** Art. 5 lit. k din Decretul nr. 304/1971 prevede că organele competente din întreprinderi au obligația să desemneze prin dispoziție

scrisă pentru fiecare utilaj și instalație, în funcție de importanță și complexitate, lucrătorii autorizați să decidă repunerea în funcțiune a acestora după opriri sau reparații.

● **Verificarea funcționării instalațiilor importante la începerea fiecărui schimb.** Prin art. 5 lit. h din Decretul nr. 304/1971 se impune întreprinderilor obligația de a organiza, la începerea fiecărui schimb, verificarea modului de funcționare a mașinilor, utilajelor, instalațiilor și cazanelor în toate punctele cheie ale fluxului tehnologic.

● **Asigurarea asistenței tehnice corespunzătoare în fiecare schimb.** Obligație legală impusă de art. 5 lit. h din Decretul nr. 304/1971, dar în același timp și o necesitate tehnico-economică, determinată de asigurarea unui regim normal și de obținerea unor produse de calitate corespunzătoare.

Este obligatoriu a se asigura fiecărui schimb un număr suficient de cadre cu calificare superioară chemate a acorda asistența tehnică necesară.

dr. C. JORNESCU

CONTROL-GESTIUNI

CU PRIVIRE LA GESTIONAREA BUNURILOR

Instanța noastră supremă — în cadrul general de reinnoire, actualizare și interpretare a legislației — a statuat prin decizia de îndrumare nr. 1 din 16 februarie 1976 următoarele cu privire la gestionarea de bunuri.

● **Probele ce se pot face în cazul lipsurilor în gestiune.** Astfel cum statuase și sub imperiul vechiului Cod al muncii, Plenul Tribunalului Suprem consideră că procesele-verbale întocmite de către organele de control și revizie ale unității, ori ale altor organe de control, constituie probă pentru constatarea lipsurilor, indiferent dacă cel în cauză a fost sau nu prezent cînd s-a făcut verificarea ori a semnat sau a refuzat să semneze procesul-verbal.

Actul de constatare a lipsurilor în gestiune creează o dublă prezumție:

— cu privire la existența lipsurilor astfel constatate ;

— cu privire la culpa gestionarului.

Prezumția stabilită de instanța supremă nu este absolută, ci relativă, putîndu-se face dovada contrară în sensul că nu există o lipsă ori că ea nu-i este imputabilă.

Este de la sine înțeles că organele de jurisdicție a muncii chemate a soluționa astfel de litigii au datoria de a selecta și aprecia probatoriile.

De regulă, dovada inexistenței lipsei sau a culpei trebuie făcută cu acte legale de intrare și ieșire a mărfurilor din gestiune. Numai în situații bine justificate, ca de exemplu cînd din cauze obiective nu s-a putut ține o evidență sau pentru a dovedi forța majoră ori alte cauze independente de orice vină, proba poate fi făcută și cu ale acte avînd caracter oficial, sau cu alte mijloace de probă admise de lege, precum expertiză, martori etc.

● **Compensarea lipsurilor cu plusurile constatate la inventariere.** Regula generală, impusă de obligativitatea ținerii unor gestiuni ordonate, constă în inadmisibilitatea compensării lipsurilor cu plusurile. Interdicția compensării minusurilor cu plusurile reprezintă o garanție pentru unitate că gestionarul va conduce în mod corespunzător gestiunea încredințată, avînd în vedere calitatea și valoarea mărfurilor.

Compensarea lipsurilor cu plusurile constatate la inventariere nu constituie o obligație pentru conducătorul de unitate, ci o simplă facultate și poate avea loc numai dacă sînt îndeplinite cumulativ următoarele cerințe :

— compensarea poate să fie numai cantitativă și nu valorică ;

— cînd lipsurile au provenit dintr-o confuzie între sorturile aceleiași produs, datorită asemănării aspectului exterior (culoare, desen, model, dimensiuni etc.). Prin sort urmează a se înțelege o subdiviziune a unui articol ;

— prin operația compensării nu se poate diminua valoric patrimoniul unității ;

— compensarea poate fi admisă de regulă, numai pentru aceeași perioadă de gestiune și la același gestionar.

Din exprimarea textului de lege (H.C.M. nr. 1885/1970 art. și a deciziei de îndrumare nr. 1/1976 a instanței supreme) rezultă că această ultimă condiție — aceeași perioadă și același ges-

tionar — nu trebuie absolutizată, fiind îngăduită, sub formă de excepție și compensarea între alte perioade de gestiune și alți gestionari. Drept urmare, instanța nu poate fi împiedicată de a constata că minusurile la inventar au fost nreale și că ele s-au datorat, de exemplu, unei erori cantitative la facerea stocului sau la predarea gestiunii ori utilizării unor denumiri greșite a mărfurilor inventariate, unei erori de preț, de rabat comercial etc.

Compensarea a fost și rămâne în continuare strict interzisă în toate cazurile în care s-a făcut dovada că lipsa provine din sustragerea, alterarea sau degradarea mărfii, care s-a datorat victoriei celui în cauză. În toate aceste cazuri dovada trebuie făcută de unitate.

● **Acordarea coeficienților de perisabilitate.** Așa cum este cunoscut, acordarea perisabilităților este de atributul organelor administrative

Prin diferite acte normative, ținându-se seama de specificul diverselor categorii de mărfuri, se stabilesc coeficienții de perisabilitate, care nu pot fi modificați prin apreciere.

În cazul litigiilor de muncă, instanțele sînt obligate :

— a stabili care sînt mărfurile lipsă;
— să precizeze care este cota de perisabilitate acordată de organul competent ;

— să stabilească, în cazul mai multor gestiuni, la care gestiune și în ce cotă anume s-a acordat perisabilitatea.

Dacă lipsa la inventar depășește cota de perisabilitate acordată, cel în cauză nu va putea fi exonerat de plata despăgubirii decît dacă va face dovada certă că nu are nici o vină în producerea pagubei și că deci lipsa nu-i este imputabilă. Altfel spus, instanțele nu au competența de a acorda perisabilități peste cele stabilite de organul administrativ, dreptul acestora fiind limitat a aprecia și stabili pe bază de probe necontestate, dacă diferența de pagubă peste perisabilitatea acordată se datorează sau nu culpei gestionarului. În funcție de constatare va dispune menținerea totală sau parțială a imputației sau exonerarea de răspundere.

● **Regimul juridic aplicabil lipsurilor în greutate la mărfuri preambalate primite prin numărare.** Din prevederile art. 25 alin. 2 al Legii nr. 22/1969

și ale art. 5 alin. 1 al H.C.M. nr. 2230/1969, gestionarul este obligat să măsoare, să numere sau să cîntărească bunurile primite sau livrate.

În cazul mărfurilor preambalate, adică în ambalaje pe care este indicată greutatea conținutului, răspunderea va funcționa astfel :

— dacă mărfurile se distribuie de gestionar în ambalajul primit, de greutatea conținutului menționat pe ambalaj urmează a răspunde exclusiv furnizorul, dacă ambalajele sînt intacte ;

— dacă mărfurile au fost primite preambalate, dar se distribuie ori se desfac prin cîntărire sau măsurare, marfa nemaifiind transmisă în ambalajul original, primirea lor de către gestionar se va face în mod obligatoriu prin cîntărire sau măsurare. Numai în acest mod se poate stabili dacă lipsurile cu ocazia distribuirii sau mizării de către gestionar sînt datorate culpei acestuia sau provin de la unitatea furnizoare.

J. COSTIN

AGRICULTURĂ

DIN NOU DESPRE „INVOIALA”, ÎN STABILIREA PREȚURILOR ȘI TARIFELOR DE CĂTRE UNITĂȚILE AGRICOLE COOPERATISTE

1. — Este de principiu, potrivit art. 1 și 2 ale Legii nr. 19/1971, că atît conținutul și modul de stabilire, cît și regimul de aplicare a prețurilor și tarifelor, trebuie să fie strict concordante cu reglementările din această lege, în condițiile în care organizarea întregului sistem, asigurarea controlului legalității și întărirea disciplinei prețurilor și tarifelor constituie chestiuni deosebite ale politicii partidului și statului, în direcția dezvoltării — în ritm înalt — a economiei naționale.

A. — În context, pentru **produsele agricole**, legea prevede următoarele **reguli de bază**, în privința prețurilor pe care le pot practica unitățile agricole cooperatiste :

a) — preluarea la **fondul central al statului**, prin unitățile de stat sau cooperatiste achizițoare în temeiul legii, se face la **prețuri de contractare**, cu precizarea că, deosebit de

acestea se mai acordă — în condițiile legii — sporuri de preț și alte avantaje contractuale (art. 28, lit. b);

b) — pentru cantitățile ce se livrează aceluiași unități, **în afara contractelor de furnizare** (dacă în contracte nu s-a stipulat practicarea și în această situație a prețurilor de contractare), precum și pentru livrarea de produse la care **nu sînt stabilite prețuri de contractare**, preluările la fondul central al statului se efectuează la **prețuri de achiziție** (art. 28, lit. c).

Din coroborarea acestor prevederi, cu cele ale art. 36 și 37 (de sub același capitol IV al regulilor de bază), precum și cu reglementarea din art. 134 alin. 1, prima frază — inserată în capitolul „dispoziții speciale” — se desprinde consecința că, în condițiile în care cumpărarea de produse agricole, de către unitățile de stat și cooperatiste, de la unitățile agricole cooperatiste, se face pe **principii economice — prin acordul părților —** la prețurile înscrise în contracte sau documentele de achiziție ;

c) — unitățile de stat sau cooperatiste care constituie **fondul central al statului** la produsele respective, nu se pot „învoi” — în cadrul contractelor pentru fondul de stat — cu unitățile agricole cooperatiste furnizoare (art. 37 alin. 2, raportat la art. 30—32 și cap. X) ;

d) — **relațiile de furnizare** care nu au la bază contracte pentru fondul de stat sau care se încheie cu **alte unități**, de stat sau cooperatiste — cărora adică **nu le revine constituirea fondului central al statului** la produsele respective — unitățile agricole cooperatiste producătoare pot practica **prețuri de invoială** ; ceea ce înseamnă că eventuala stabilire a unor prețuri-limită, pentru unitățile achizițoare, nu le creează obligația de livrare, la acele prețuri, decît dacă, acceptîndu-le, au convenit să fie înscrise în contractele economice încheiate.

B. — În legătură cu desfășurarea unor **activități neagricole** (în terminologia Legii nr. 19/1971) și respectiv, **activități economice de producție și prestări de servicii** (în terminologia Legii nr. 7/1971, republicată la 12 martie 1973) — constînd în prelucrări

(activități) industriale, prelucrări de produse agricole, construcții, prestări de servicii și alte asemenea activități „neagricole” — unitățile agricole cooperatiste practică prețuri și tarife de invoială.

Dar, aceste prețuri și tarife nu pot fi determinate decât cu **stricta respectare a metodologiei de stabilire și — implicit — fără supraevaluarea unora sau altora din elementele de calcul, impuse prin metodologie, astfel cum a fost reglementată în Normativul elaborat de UNCAP, cu acordul CSPP** (art. 134 alin. 1, fraza a doua, din Legea nr. 19/1971, art. 13 alin. ultim, prima frază, din Legea nr. 7/1971, republicată, pct. 1 din Normele CSPP nr. 5015/1972).

Dealtfel, în partea finală a sec. II, pct. 8, din Normativ, se și găsește deosebit de importanta precizare că **invoiala trebuie să se facă pe o bază reală**, unitățile agricole cooperatiste furnizoare sau prestatoare având obligația să determine corect cheltuielile de producție, să urmărească permanent să nu se ia în calcul cheltuieli materiale sau de muncă nereale, precum și să stabilească normele de consum de materii prime, materii auxiliare, materiale, combustibil tehnologic, apă, energie electrică și normele de muncă, astfel, încât să se asigure folosirea cât mai economicoasă a resurselor materiale și a forței de muncă. toate acestea în condițiile în care **conducerea fiecărei unități agricole cooperatiste este direct răspunzătoare de orice abateri de la „normativ”, ceea ce, sub aspect sancționator, poate însemna:**

— **răspundere contravențională**, potrivit art. 137, pct. 1 lit. a și pct. 3 lit. e;

— **răspundere penală**, conform art. 138 din Legea nr. 19/1971.

De aceea, unitatea agricolă cooperatistă furnizoare sau prestatoare trebuie să întocmească o **fișă de calcul**, pentru fiecare preț sau tarif pe care înțelege să-l practice la invoială, în scopul ca **unitatea beneficiară să aibă posibilitatea să se convingă de respectarea întocmai a celor reglementate prin „normativ”, din moment ce — pe temeiul prevederilor înscrise în cap. X al Legii nr. 19/1971 și art. 13 alin. ultim fraza a doua din Legea nr. 7/1971, republicată — nu poate**

practica alte prețuri sau tarife decât cu **stricta respectare a pct. 2 și 4 din Normele CSPP nr. 5015/1972.**

C. — Deși consacrată sub regimul Decretului nr. 172/1953 (art. 4, Circulara CSPP nr. 5/1963) și respectiv al H.C.M. nr. 953/1967 și H.C.M. nr. 593/1968 (precizările CSPP nr. 1478/1969), **valabilitatea și sub actualul regim legal a tezei PAS din deciziile nr. 621 și 2221/1971 („Revista economică” — supliment nr. 10/1976, p. 6) nu poate fi pusă la îndoială, pentru că, ceea ce în trecut nu era decât de domeniul deducției logice (Buletinele UNCAP nr. 3/1967 p. 3, nr. 5/1963 p. 15 și 41, nr. 6/1963 p. 55 și 65) — modalitatea de corelare între principiul bunei învoiei în practicarea prețurilor și tarifelor de către unitățile agricole cooperatiste și principiul prețurilor și tarifelor limită pentru unitățile de stat și cooperatiste (din alte sisteme) — astăzi se sintetizează, într-o formă condensată, în art. 134 al Legii nr. 19/1971 și art. 13 alin. ultim al Legii nr. 7/1971, republicată.**

Mai mult, implicita ei **reiterare de către PAS rezultă nu numai din deciziile nr. 2615 din 29 septembrie 1973 („Revista de drept economic” nr. 1/1971 p. 105) și nr. 2444/1975 („Revista economică” — supliment nr. 10/1975 p. 7), ci — încă mai recent — din decizia nr. 614 din 17 martie 1976, pronunțată într-un litigiu dintre o unitate de stat și o asociație economică intercooperatistă cu profil industrial, pentru restituire de diferență de preț, la livrarea unor cazineți turnați din bronz.**

S-a reținut, în esență, că la solicitarea PAS, s-a răspuns de către **CSPP — adresa nr. 1853 din 10 martie 1976 — că, deși unitatea beneficiară nu era îndreptățită, de principiu, să achiziționeze cazineții decât la prețul legal, de catalog, totuși, la pronunțarea hotărârii trebuie să se aibă în vedere, pe de o parte, prețul la care unitatea agricolă cooperatistă furnizoare a achiziționat bronzul, ca materie primă necesară livrării cazineților (produs finit), iar pe de altă parte, respectarea întocmai a metodologiei de stabilire a prețului, prevăzută de Normativul UNCAP avizat de CSPP, în care sens se impune verificarea tuturor elementelor necesare pentru justa lui calculare, spre a se constata**

dacă a avut o bază reală și nu s-au făcut supraevaluări.

Numai așa se explică faptul că, prin **decizia PAS nr. 501 din 3 martie 1976, deci anterior obținerii răspunsului CSPP, s-a dispus suspendarea executării hotărârii de fond** (ulterior desființată în rearbitrare), măsura fiind luată după ce unitatea beneficiară obținuse retragerea din contul unității furnizoare a diferenței dintre prețul de catalog și prețul de invoială, în suma stabilită prin hotărârea supusă rearbitrării.

În rearbitrare, prin Hotărârea nr. 1463 din 12 aprilie 1976, Arbitrajul de Stat Central — respingind acțiunea în restituire diferență de preț — a reținut că suma în litigiu a fost justificat încasată de unitatea agricolă cooperatistă pîrită, deoarece — prin comandă — unitatea de stat reclamantă nu a solicitat ca livrarea cazineților să se facă la prețul de catalog, iar odată cu livrarea, cînd pîrita i-a comunicat prețul, nu a formulat nici o obiecțiune, ci l-a achitat la nivelul facturat, așa încît determinarea prețului a avut loc prin invoiala părților, potrivit art. 13 alin. ultim din Legea nr. 7/1971, republicată și art. 134, alin. 1 din Legea nr. 19/1971, ceea ce înseamnă, implicit, că pîrita a practicat un preț legal la livrarea produselor către reclamantă.

D. — Prin **Normele CSPP nr. 5015/1972 (Buletinul CAP nr. 9/1972 p. 82) nu s-a adus și nici nu se putea aduce vreo modificare regimului legal al învoiei, instituit — ca principiu în practicarea prețurilor și tarifelor de către unitățile agricole cooperatiste — prin art. 134 al Legii nr. 19/1971 și art. 13 alin. ultim al Legii nr. 7/1971, republicată.**

Din întreaga lor economie reiese — indubitabil, dată fiind enunțarea, de la început a principiului că unitățile agricole cooperatiste vînd produsele, rezultate din prelucrări industriale sau alte activități neagricole, la prețuri de invoială și că ele nu pot pretinde prețuri mai mari decât cele determinate potrivit Normativului elaborat de UNCAP cu acordul CSPP, același criteriu aplicîndu-se și la prestarea de servicii (pct. 1 și 4) — că elaborarea acestor „norme nu a răspuns decât necesității de a se stabili

limitele prețurilor și tarifelor la care unitățile achiziitoare sau beneficiare se pot învoi cu producătorii și respectiv prestatorii (pct. 2 lit. A, B și pct.

5). Cu alte cuvinte, dacă unitățile agricole cooperatiste furnizoare sau prestatoare au calculat prețurile sau tarifele fără să se abată — în nici un mod — de la „normativ“, faptul că acele prețuri ori tarife depășesc limitele obligatorii pentru unitățile beneficiare conform „normelor“, nu le creează obligația de a restitui diferența, deoarece — în atare situații — culpa nu este a lor, ci numai a unităților beneficiare, așa cum s-a confirmat — în mod expres — și de către Ministerul Finanțelor, prin adresa nr. 63263/1975, precum și implicit, de CSPP, în partea finală a adresei nr. 10354/1976 („Revista economică“ — supliment nr. 10/1976 p. 6).

Nu împărtășim deci opinia Arbitrajului interjudețean Pitești (dosar nr. 414/1976) că Normativul UNCAP — elaborat în temeiul Legilor nr. 7 și 19/1971 — trebuie reconsiderat, în raport cu Normele CSPP nr. 5015/1972.

Este însă adevărat că — potrivit pct. 6 din aceste „norme“ — revine organelor tutelare (de îndrumare), ale unităților producătoare și achiziitoare, obligația să verifice modul de stabilire și aplicare a prețurilor, felul cum se folosesc materiile prime și materialele — în special cele deficitare — și dacă sursele de aprovizionare sînt cele mai indicate, iar ca urmare, să dispună măsuri corespunzătoare, pentru prevenirea unor tendințe, ce s-ar putea manifesta la unii producători, de a include în preț cheltuieli materiale și de muncă supraevaluate, de a folosi nerațional unele materii prime și materiale deficitare (la executarea unor produse lipsite de importanța convenită), ori de a recurge la intermediari în executarea și desfacerea produselor, pentru a realiza beneficii nejustificate.

2. — Legat de ultimul aspect al problemei — realizarea unor beneficii legate, prin practicarea prețurilor și tarifelor de învoială — sînt de făcut cîteva observații.

A. — Această cerință nu acționează obligator în cazurile de livrare de produse agricole, la prețuri de învoială, pentru considerentele expuse (pct. 1 sec. A, lit. c, alin. ultim).

3. — În legătură cu ceea ce se

produce sau prestează ca activități neagricole, în Normativul UNCAP se precizează că beneficiul nu poate depăși 15%, calculul făcîndu-se la totalul următoarelor elemente: cheltuielile directe, cheltuielile directe cu manopera, cheltuielile comune de producție, cheltuielile generale, fondul de dezvoltare și fondul social-cultural.

De aici decurg o serie de consecințe.

a) — Prețul (tariful) poate fi mai mic decît cel rezultat din calculul efectuat pe baza elementelor din „normativ“, dacă valoarea comenzii, valoarea de întrebuințare a produselor sau utilitatea serviciilor, precum și posibilitățile de desfacere ori de prestare, în raport cu prețurile și tarifele similare din economie, ar justifica reducerea lor (sec. II pct. 8, alin. 4 din Normativ).

De aceea, în vederea asigurării portofoliului de comenzi — a căror executare să nu pună unitățile beneficiare în situația de a suporta consecințele patrimoniale negative semnificate (pct. 1 sec. D, alin. 3) — este indicat ca fiecare unitate agricolă cooperatistă furnizoare sau prestatoare să analizeze în așa fel elementele de calcul, încît — fără a-și știrbi eficiența economică — să se înscrie în limitele pînă la care pot plăti legal unitățile beneficiare, de stat sau cooperatiste (din alte sisteme).

b) — În aceeași măsură în care existența unor prețuri de catalog pentru produse de aceeași natură nu obligă unitățile agricole cooperatiste furnizoare să le practice în relațiile cu unitățile beneficiare, de stat sau cooperatiste (din alte sisteme) — ori de cîte ori, ca urmare a calculului corect efectuat potrivit „normativului“, rezultă prețuri mai mari — prețurile de catalog nici nu îndreptățesc unitățile agricole cooperatiste să livreze la nivelul lor, în situațiile cînd, prin aplicarea elementelor de calcul, prevăzute de „normativ“, se ajunge la prețuri mai mici.

c) — Totuși, părțile se pot învoi la practicarea prețurilor de catalog, dacă — așa cum se precizează în „normativ“ — în comuna de reședință a unității agricole cooperatiste funcționează și unități subordonate comitetelor executive ale consiliilor

populare sau unități ale cooperației meșteșugărești ori ale cooperației de consum, care practică legal prețuri și tarife mai mari pentru produse sau servicii identice, față de cele rezultate din calculul impus de „normativ“. În astfel de cazuri, „învoiala“ poate avea în vedere însuși prețul sau tariful legal pentru unitatea beneficiară, chiar dacă în felul acesta se depășește cota de beneficiu de 15%, socotită — în regulă generală — limită maximă (sec. II pct. 8, alin. 5)

d) — Dar, în ipoteza în care — fără a se găsi în situația de mai sus — unitatea agricolă cooperatistă furnizoare a convenit să practice prețul de catalog, deși — potrivit „normativului“ — îi rezultă un preț mai mic, se produc următoarele consecințe:

— unitatea beneficiară nu poate pretinde restituirea diferenței dintre prețul de catalog și cel impus prin „normativ“, deoarece — practic — nu a suferit nici un prejudiciu, din moment ce a plătit numai atît cît i-a revenit legal și cît ar fi trebuit să plătească dacă se adresa unei alte unități de stat sau cooperatiste (din alt sistem).

Nu putem fi deci de acord cu Hotărîrea nr. 463 din 9 martie 1976 a Arbitrajului municipiului București, prin care asociația economică inter-cooperatistă pîrîtă a fost obligată să restituie unității de stat beneficiare respectiva diferență, cu motivarea că — potrivit metodologiei de calcul a UCECOM (ca pretins organ coordonator pentru stabilirea prețurilor aferente la respectivele produse industriale) — reieșea un preț mai mic decît cel de catalog, asupra căruia se convenise;

— însă, nici unitatea agricolă cooperatistă nu poate păstra diferența, deoarece — în conformitate cu prevederile art. 147 al Legii nr. 19/1971 (inserat sub cap. XIII, referitor la răspunderile și sancțiunile pentru încălcarea normelor privind regimul prețurilor și tarifelor) — organizațiile obștești, în rîndul cărora intră și cele agricole cooperatiste, au obligația vîrsării la buget a beneficiilor suplimentare, obținute — în legătură cu livrările de produse și prestările de servicii, efectuate unităților din afara sistemului propriu — ca urmare a in-

cluderii în calculațiile de preț sau tarif a unor elemente de preț mai mari decât cele legale sau din cauza abaterii de la normele de calitate și rețetele de fabricație, prevăzute de STAS, normele interne sau caietele de sarcini, abateri constatate la controalele efectuate.

În adevăr, concluzia ce se desprinde din coroborarea prevederilor art. 147 cu cele ale **art. 148 din lege** — în sensul cărora unitățile cooperatiste sînt obligate să **restituie** celor îndreptățiți, în condițiile legii, **sumele încasate pe nedrept**, ca urmare a aplicării unor prețuri sau tarife mai mari decât cele stabilite — nu poate fi decât aceea că cel de-al doilea text privește numai situațiile în care „cei în drept” au plătit mai mult decât le revenea legal. Or — prin ipoteză — nu acesta este cazul, atunci cînd unitățile beneficiare au practicat prețul de catalog, adică cel — pentru ele — legal.

e) — În cazurile în care CAP execută **lucrări de construcții sau reparații** pentru unități socialiste — de stat, cooperatiste (chiar din sistemul UNCAP) sau alte organizații obștești — iar AEI efectuează lucrări de reparații, transformări, modernizări sau prestări de servicii în construcții, în cadrul admis prin reglementările UNCAP, valoarea de deviz a lucrărilor se stabilește la **învoială, în limita prețurilor de deviz** — pe articole de lucrări — și respectiv, a cotelor de cheltuieli și de beneficii determinate potrivit metodologiei reglementate pentru sectorul de stat.

Dacă documentația tehnico-economică este întocmită de unitățile beneficiare, plata la învoială a lucrărilor se poate face numai în limita valorii totale a devizelor lucrărilor de construcții-montaj, prezentate de acele unități, conform normelor indicate mai sus (pct. 8 alin. ultim din Normativul UNCAP, astfel cum a fost modificat cu acordul CSPP nr. 8353/VIII/115 din 9 decembrie 1972, Buletinul CAP nr. 2/1973 p. 88).

4. — Un alt aspect, a cărui relevare o socotim necesară, privește faptul că **legea nu impune ca învoiala asupra prețului sau tarifului să fie expresă**, o astfel de îndatorire neexistînd în Legile nr. 19/1971 și nr. 7/1971, republicată.

Prin urmare, învoiala poate rezul-

ta și implicit, din anumite situații **concludente**, cum ar fi — de exemplu — indicarea de către unitatea beneficiară a unui anumit preț sau tarif în comanda emisă, acceptat în scris sau prin executarea de către unitatea furnizoare ori prestatoare, așa cum s-a stabilit de Arbitrajul municipiului București, prin Hotărîrea nr. 2693 din 15 octombrie 1973 (RDE nr. 1/1974 p. 118).

Soluționarea în același sens a problemei și de către PAS, reiese nu numai din **decizia nr. 2221/1971** — prin care s-a statuat că, în cazul în care, o comandă este lansată fără indicarea prețului, revine organului arbitral să examineze dacă acceptarea decontării fără obiecțiuni nu echivalează cu o învoială asupra prețului — ci și din **decizia nr. 2015/1973**.

Și mai semnificativă este **decizia nr. 501/1976**, (citată, de asemenea, mai sus), prin care s-a dispus suspendarea executării hotărîrii supusă re-arbitrării care ulterior, așa cum s-a arătat, a și fost desființată prin **decizia nr. 614/1976**, în condițiile în care ceea ce s-a adus în discuție — în afară de însăși legalitatea învoielii, la un preț mai mare decât cel de catalog — a fost tocmai faptul că, la comanda unității de stat beneficiare, unitatea agricolă cooperatistă furnizoare i-a livrat întreaga cantitate de piese solicitată, iar beneficiara — după confirmarea primirii avizelor de expediție — i-a onorat facturile, fără nici o obiecție.

Desigur însă, este indicat ca „învoiala” să fie expresă, pentru a se evita discuțiile ulterioare asupra faptului dacă și în ce condiții a intervenit.

5. — În final, socotim util să facem unele observații privind **cadrul** în care trebuie pusă problema, în raport cu **normele de drept cooperatist-agricol**.

A. — Evident, o primă condiție pentru ca „învoiala” — ce intervine potrivit art. 134 alin. 1, fraza a doua și art. 13 alin. ultim al Legii nr. 7/1971, republicată — să fie valabilă, ca act juridic, este **organizarea legală a activității** — neagricole și respectiv economică de producție și prestări de servicii — deoarece **respectarea principiului specialității capacității de folosință** constituie o condiție de bază

(conform dispoziției înscrisă în art. 34 al Decretului nr. 31 din 30 ianuarie 1954, privind persoanele fizice și persoanele juridice) pentru desfășurarea activității tuturor organizațiilor socialiste, în înțelesul că **este nul orice act juridic făcut altfel decât în vederea realizării scopului ce li s-a stabilit prin lege, actul de înființare sau statut**.

a) Pentru **cooperativele agricole de producție**, actul normativ intern este regulamentul de organizare și funcționare, aprobat prin **Hotărîrea nr. 31 din 5 septembrie 1974** a Comitetului executiv al UNCAP (Buletinul CAP nr. 15/1974 p. 11), prin care se stabilesc condițiile de funcționare, obiectul activităților, organizarea, normarea și retribuirea muncii, determinarea normelor de consum, a prețurilor și tarifelor, aprovizionarea tehnico-materială și valorificarea produselor.

b) Pentru **asociațiile economice intercooperatiste** acționează indicațiile privind organizarea și funcționarea lor, aprobate prin **Hotărîrea nr. 32 din 5 septembrie 1974** a Comitetului executiv al UNCAP, prin care se reglementează condițiile de organizare și funcționare, obiectul activității, structura organizatorică și asigurarea forței de muncă, normarea și retribuirea muncii, normele de consum, prețurile și tarifele, aprovizionarea tehnico-materială și valorificarea produselor.

Aceste indicații se coroborează cu prevederea din art. 6 al Statutului asociației intercooperatiste, aprobat prin Decretul nr. 113 din 15 aprilie 1974 (Buletinul CAP nr. 9/1974 p. 10), iar în ce privește preluarea de către CAP a activităților unor asociații economice intercooperatiste dizolvate (construcții-montaj) cu **Hotărîrea nr. 6 din 13 martie** a Biroului Permanent al UNCAP (Buletinul CAP nr. 7/1974, p. 24).

B. — O a doua condiție, pentru ca „învoiala” asupra prețului sau tarifului să fie producătoare de efecte juridice, este aceea a întemeierii ei pe **hotărîrea organului competent**.

a) — În legătură cu **cooperativa agricolă de producție** trebuie relevat că organul suprem de conducere este **adunarea generală, singura în măsură**

să hotărască asupra întregii activități economice, financiare și organizatorice a acesteia (art. 29 din Statutul CAP).

Este adevărat că printre atribuțiile ce i se nominalizează statutar (art. 33) nu apare și stabilirea prețurilor sau tarifelor. Dar, tot atât de adevărat este și faptul că numai adunării generale îi revine să analizeze posibilitățile de valorificare a producției-marfă și să aprobe vânzarea către organizațiile de stat și cooperative, pe bază de contracte, încheiate prin bună învoială (art. 33 alin. 1 lit. e).

Desigur, aceasta nu înseamnă aprobarea fiecărui contract în parte, ci numai contractarea în sine și respectiv stabilirea condițiilor sale generale, ceea ce se realizează prin adoptarea planului de producție și financiar, care cuprinde și modul de valorificare.

Prin urmare, orientându-se pe aceste repere, consiliul de conducere al cooperativei este organul competent să convină cu unitățile beneficiare, de stat sau cooperative, asupra prețului ori tarifului legal practicabil.

Aceasta mai înseamnă că, sub nici un motiv președintele nu poate stabili obligații în sarcina cooperativei, fiind de principiu — în contextul reglementărilor din cap. VII al Statutului CAP — că nu este organ al acesteia, ci numai principalul său cadru de conducere, cu abilitarea (potrivit art. 37 alin. 1) de a-i asigura conducerea curentă a activității și de a înfăptui hotărârile adunării generale și ale consiliului de conducere, excluzându-se deci cu desăvîrșire posibilitatea de a face — în numele cooperativei — acte de dispoziție.

Din faptul că — potrivit art. 37 alin. 3 al Statutului CAP — președintele reprezintă cooperativa în raport cu persoanele juridice și persoanele fizice și că o angajează legal în operațiunile financiare (împreună cu contabilul șef, precum și cu inginerul șef, conform art. 8, alin. ultim al Legii nr. 4 din 2 aprilie 1974), nu se poate trage o altă concluzie, deoarece — încă o dată — el nu este organ al cooperativei și ca urmare, măsurile — cu efecte patrimoniale — pe care le ia, trebuie

să se încadreze în împuternicirile ce decurg din hotărârile consiliului de conducere, în limitele stabilite de adunarea generală sau — eventual — sub rezerva ulterioarei sale aprobări (art. 34 alin. 1, coroborat cu art. 35 alin. ultim).

În adevăr, altfel ar însemna lipsirea de conținut a principiului din art. 29 al Statutului, precum și nesocotirea celui din art. 35 alin. 1 și 2 din Decretul nr. 31/1954, conform căruia, exercitându-și drepturile și îndeplinindu-și obligațiile prin organele sale, persoana juridică se obligă numai prin acele acte juridice care au fost făcute de respectivele organe și chiar acestea, cu condiția să fi intervenit în limitele puterilor conferite.

Pentru aceste motive nu împărtășim acea parte din decizia PAS nr. 2615/1973 (RDE nr. 1/1974 p. 105) prin care s-a considerat obligatorie pentru cooperativă reducerea prețului de învoială — inițial legal stabilit — numai cu acordul președintelui.

b) — Raționamentul de mai sus își găsește deplină confirmare și în modul în care — pentru identitate de rațiune — a fost rezolvată problema cu privire la **asociația economică intercooperatistă**: luarea măsurilor referitoare la încheierea contractelor economice este de resortul comitetului de administrație (art. 19 alin. 1 lit. c din statut), iar angajarea patrimonială a asociației se face de către director — care o reprezintă în relațiile cu terțele persoane — numai „în limitele date de adunarea generală” (art. 20 alin. ultim, coroborat cu art. 15 alin. 4 din statut).

Bujor IMBROANE

PRACTICĂ JUDECĂTOREASCĂ

● **Răspundere materială pentru neefectuarea controlului ierarhic operativ curent.** În conformitate cu art. 8 din Legea nr. 5/1970 conducătorul, la nivelul fiecărei trepte organizatorice, este obligat să exercite un control direct asupra activității personalului din subordine, iar art. 33 consacră răspunderea materială a conducători-

lor unităților socialiste și a personalului din subordinea lor, atunci când nu respectă obligațiile ce le revin potrivit dispozițiilor aceleiași legi. Aplicând aceste prevederi legale, Judecătoria sectorului 5 București prin hotărârea nr. 1079 din 17 martie 1975 a stabilit răspunderea materială — uniformă cu a altor persoane — și a unui director adjunct, pentru paguba produsă de personalul subordonat, pentru faptul că cel în cauză nu și-a îndeplinit obligațiile sale de a efectua controlul ierarhic operativ curent. Prejudiciul unic a fost provocat prin culpa concurentă a persoanelor subordonate și a directorului adjunct, fiecare avînd o răspundere pentru fapta sa proprie.

● **Starea de detenție nu suspendă prescripția dreptului la acțiune nefiind asimilabilă forței majore.** Într-un litigiu de muncă, Judecătoria Buftea prin sentința civilă nr. 1225 din 10 mai 1976 a hotărît că starea de detenție nu suspendă cursul prescripției, deoarece persoana aflată într-o asemenea situație nu este împiedicată de a sesiza organul de jurisdicție al muncii (comisia de judecată sau judecătoria după caz, în funcție de valoarea litigiului). Este știut că printre cauzele care duc la suspendarea cursului prescripției enumerate de art. 13 din Decretul nr. 167/1958 figurează și forța majoră. Forța majoră este considerată de literatură de specialitate și de instanța noastră supremă ca un eveniment imprevizibil și de neînving, ori detenția nu constituie o împrejurare care să împiedice sesizarea existențelor de judecată și deci nu poate fi considerată drept un caz de forță majoră.

C. J.

Revista ECONOMICĂ

SUPLIMENT

Redacția și administrația BUCUREȘTI 22,
Calea Dorobanți, 25, Telefon 12 66 10
Cont I.S.I.A.P. nr. 64 51 30 152, BNRSR,
filiala Sector 1, București

Tiparul :

Întreprinderea poligrafică „Informația”